

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2024. № 1.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.1.15>

УДК 330.4:631.16–049.5

Н. В. Антипенко,

д. е. н., професор, професор кафедри економічної кібернетики, Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського", м. Київ, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4132-4709>

М. О. Вовк,

доктор філософії з менеджменту, старший викладач кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8173-0918>

М. М. Бучнєв,

к. е. н., доцент, доцент кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу, Східноукраїнський національний університет імені В. Даля, м. Київ, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7503-5705>

М. В. Зось–Кіор,

д. е. н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8330-2909>

**МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМИ МАРКЕТИНГОВОГО ТА
ТЕХНОЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО–ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ**

*N. Antypenko,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Economic
Cybernetics, National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv
Polytechnic Institute", Kyiv, Ukraine*

*M. Vovk,
PhD in Management, Senior Lecturer of I. Markina Department of Management,
Poltava State Agrarian University, Poltava, Ukraine*

*M. Buchniev,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
Public Administration, Management and Marketing, Volodymyr Dahl East
Ukrainian National University, Kyiv, Ukraine*

*M. Zos-Kior,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of I.
Markina Department of Management, Poltava State Agrarian University, Poltava,
Ukraine*

MODELING THE SYSTEM OF MARKETING AND TECHNOLOGICAL MANAGEMENT OF A COMPETITIVE ENTERPRISE IN THE CONTEXT OF ENSURING FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY

В статті розглянуто моделювання системи маркетингового та технологічного менеджменту конкурентоспроможного підприємства в контексті забезпечення фінансово-економічної безпеки. Доведено, що ефективне управління технологічними процесами на підприємстві з дотриманням загальних та спеціальних принципів сприяє реалізації мети маркетингового та технологічного менеджменту підприємства, яка в свою чергу, забезпечує подальше удосконалення, конкурентоспроможність та фінансово-економічну безпеку підприємств в умовах динамічних трансформаційних змін ринкового середовища. Таким чином, одним із важливих інструментів для реалізації механізму маркетингового та технологічного менеджменту конкурентоспроможного підприємства є бенчмаркінг для того щоб перейняти вдалі методи роботи у конкурентів з метою забезпечення фінансово-економічної безпеки. До основних методів

маркетингового та технологічного менеджменту відносять: реінжиніринг, реорганізація, технологічна реструктуризація та аутсорсинг. Аутсорсинг як один із ефективних інструментів маркетингового та технологічного менеджменту, вирішує проблему реалізації маркетингового та технологічного менеджменту конкурентоспроможного підприємства. Використання аутсорсингу для керівника підприємства скорочує час та ресурси на пошук висококваліфікованих фахівців у вузькоспеціалізованій сфері маркетингового та технологічного менеджменту. Разом з тим, необхідно відмітити, що ефективна реалізація механізму маркетингового та технологічного менеджменту в контексті забезпечення фінансово–економічної безпеки конкурентоспроможного підприємства можливий при конструктивній кадровій політиці. Побудована концепція механізму маркетингового та технологічного менеджменту конкурентоспроможного підприємства в контексті забезпечення фінансово–економічної безпеки. Для повноцінної реалізації маркетингового та технологічного менеджменту на підприємстві необхідно сформулювати технологічну місію, яку повинно здійснити керівництво підприємства. Враховуючи особливості технологічної місії підприємства необхідно розробити стратегію маркетингового та технологічного менеджменту з урахуванням забезпечення фінансово–економічної безпеки.

The article examines the modeling of the marketing and technological management system of a competitive enterprise in the context of ensuring financial and economic security. It has been proven that effective management of technological processes at the enterprise in compliance with general and special principles contributes to the realization of the goal of marketing and technological management of the enterprise, which in turn ensures further improvement, competitiveness and financial and economic security of enterprises in the conditions of dynamic transformational changes in the market environment. Thus, one of the important tools for implementing the mechanism of marketing and technological management of a competitive enterprise is benchmarking in order to adopt successful methods of work from competitors in order to ensure financial

and economic security. The main methods of marketing and technological management include: reengineering, reorganization, technological restructuring and outsourcing. Outsourcing, as one of the effective tools of marketing and technological management, solves the problem of implementing marketing and technological management of a competitive enterprise. The use of outsourcing for the head of the enterprise reduces the time and resources for the search for highly qualified specialists in the highly specialized field of marketing and technological management. At the same time, it should be noted that effective implementation of the mechanism of marketing and technological management in the context of ensuring the financial and economic security of a competitive enterprise is possible with a constructive personnel policy. The concept of the mechanism of marketing and technological management of a competitive enterprise in the context of ensuring financial and economic security is built. For the full implementation of marketing and technological management at the enterprise, it is necessary to formulate a technological mission, which must be carried out by the management of the enterprise. Taking into account the peculiarities of the enterprise's technological mission, it is necessary to develop a marketing and technological management strategy, taking into account the provision of financial and economic security.

Ключові слова: моделювання попиту і пропозиції, система, маркетинговий менеджмент, технологістичний менеджмент, конкурентоспроможність, ринок, підприємство, фінансово–економічна безпека.

Keywords: modeling of supply and demand, system, marketing management, technological management, competitiveness, market, enterprise, financial and economic security.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Ефективне управління технологічними процесами на підприємстві з дотриманням загальних та спеціальних принципів сприяє реалізації мети маркетингового та технологістичного менеджменту підприємства, яка в свою чергу,

забезпечує подальше удосконалення, конкурентоспроможність та фінансово–економічну безпеку підприємств в умовах динамічних трансформаційних змін ринкового середовища. Зазначені факти актуалізують тему дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв’язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. З метою моделювання системи маркетингового та технологістичного менеджменту конкурентоспроможного підприємства в контексті забезпечення фінансово–економічної безпеки існує вибіркоче бачення спеціальних принципів реструктуризації підприємств [1-8; 16], зокрема: врахування комплексу цілей реструктуризації; пріоритетність завдань та послідовність їх вирішення в процесі реструктуризації; принцип вірогідності; баланс між збереженням старого й пропонованими змінами; відповідність управлінського впливу складності завдань реструктуризації; прозорість та відкритість інформації; швидкість проведення структурних змін; відповідність процесу реструктуризації існуючій динаміці змін; сприяння автономії новостворених організаційних структур; облік та врахування побічних ефектів реструктуризаційних змін; оцінка перспектив реструктуризації; збільшення потенціалу досвіду знань в процесі реструктуризації. При цьому важливим також є галузева приналежність підприємств та рівень їх логістичної та маркетингової активності, що потребує виваженого наукового підходу.

Формулювання цілей статті (постановка завдання)–дослідити моделювання системи маркетингового та технологістичного менеджменту конкурентоспроможного підприємства в контексті забезпечення фінансово–економічної безпеки.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Узагальнення зазначених принципів маркетингового та технологістичного менеджменту

конкурентоспроможного підприємства наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Загальні принципи маркетингового та технологічного менеджменту конкурентоспроможного підприємства [узагальнено автором на основі джерел: [7; 10; 13; 14; 15; 16; 18; 19; 20]

№	Принципи маркетингового та технологічного менеджменту	Автори							
		Угрімова І.В. [19]	Ларіонова К.Л. [14]	Олійник Г.Ю. [15]	Стеченко Д. Омельченко О. [18]	Гавриш О.А. Іванова Т.В. [7]	Ченаш В.С. [20]	Новікова М.В. [13; 14; 13]	Редько М.С. [16]
1.	Принцип адаптивності	+				+	+	+	+
2.	Принцип відповідальності		+						+
3.	Принцип динаміки структурних перетворень				+				
4.	Принцип екологічної безпеки						+		
5.	Принцип економічності								+
6.	Принцип ефективності	+				+		+	
7.	Принцип зниження опору змінам			+		+		+	
8.	Принцип інваріантності	+	+			+			
9.	Принцип інноваційності					+	+		
10.	Принцип ітеративності	+						+	
11.	Принцип комплексності	+	+	+	+	+	+	+	+
12.	Принцип контролю		+						
13.	Принцип координованості дій				+				
14.	Принцип легітимності	+					+		
15.	Принцип мотивованості				+				
16.	Принцип науковості						+		
17.	Принцип обґрунтованості			+		+			
18.	Принцип об'єктивності	+	+		+			+	
19.	Принцип перманентності						+		
20.	Принцип плановості	+	+					+	
21.	Принцип пріоритетності						+		
22.	Принцип професійності команди				+				
23.	Принцип самоорганізації				+				
24.	Принцип системності					+	+		+
25.	Принцип соціальної орієнтованості								+
26.	Принцип сталості						+		+
27.	Принцип субсидіарності								+
28.	Принцип узгодженості				+				+
29.	Принцип урахування невизначеності			+					
30.	Принцип цільової орієнтації	+			+			+	

Отже, значна кількість дослідників в основному виділяють для маркетингового та технологістичного менеджменту конкурентоспроможного підприємства такі принципи: комплексність, адаптивність, об'єктивності, ефективності, плановості, системності та цільової орієнтації [9; 12].

Важливою складовою маркетингового та технологістичного менеджменту є технологічна реструктуризація. Враховуючи важливість дотримання загальних принципів, доцільно розглянути й спеціальні принципи реструктуризації. Угрімова І. В. до спеціальних принципів реструктуризації підприємства в контексті забезпечення фінансово-економічної безпеки пропонує віднести [19]:

1. Принцип випереджаючого управління. Випереджаючий характер управління розглядається як вимога до системи управління щодо відстеження змін, які відбуваються у зовнішньому середовищі з метою своєчасного визначення небезпеки або використання можливостей зовнішнього середовища для вжиття запобіжних заходів, що дозволяють отримувати з цього вигоду.

2. Принцип аналізу складності середовища. Перетворення підприємства повинне проводитися відповідно до рівня складності зовнішнього середовища за параметрами кількості та різноманітності чинників. Дотримання даного принципу необхідне у зв'язку з тим, що досягнення стійкого позитивного результату реструктуризації можливе тільки в результаті аналізу впливу різноманіття чинників зовнішнього середовища на підприємство.

3. Принцип узгодженості інтересів. Узгодження інтересів власників, менеджерів та працівників підприємства є основною умовою узгодженості діяльності при проведенні реструктуризації. Недотримання принципу може значно ускладнити та сповільнити процес перетворень. Слідування даного принципу передбачає, що рішення, які приймаються на певному рівні управління, повинні враховувати рішення, прийняті на інших рівнях

управління господарської системи.

4. Принцип забезпечення безпеки. При реструктуризації необхідно враховувати наявність ризиків, з метою визначення можливості їх нейтралізації або мінімізації наслідків їх настання.

5. Принцип подолання опору змінам. Реструктуризація передбачає тісний взаємозв'язок з людським фактором, який часто чинить опір, який може зробити мету реструктуризації недосяжною. Причини опору персоналу підприємства перетворенням можуть бути особистого, соціального та економічного характеру.

Схема формування принципів маркетингового та технологічного менеджменту конкурентоспроможного підприємства в контексті забезпечення фінансово–економічної безпеки наведено на рис. 1. [1].

До основних методів маркетингового та технологічного менеджменту відносять: реінжиніринг, реорганізація, технологічна реструктуризація та аутсорсинг. Розглянемо більш детально вище зазначені методи.

Проведення реінжинірингу виробничих процесів дозволяє вирішити наступні завдання [11]:

визначити раціональну послідовність робіт, що забезпечить скорочення тривалості виробничого циклу виготовлення продукції;

забезпечити ефективне використання ресурсів в виробничих процесах з метою зниження витрат;

побудову гнучких виробничих процесів, що націлені на швидку адаптацію до змін потреб ринку продукції;

синхронізацію і координацію паралельно виконуваних процесів.

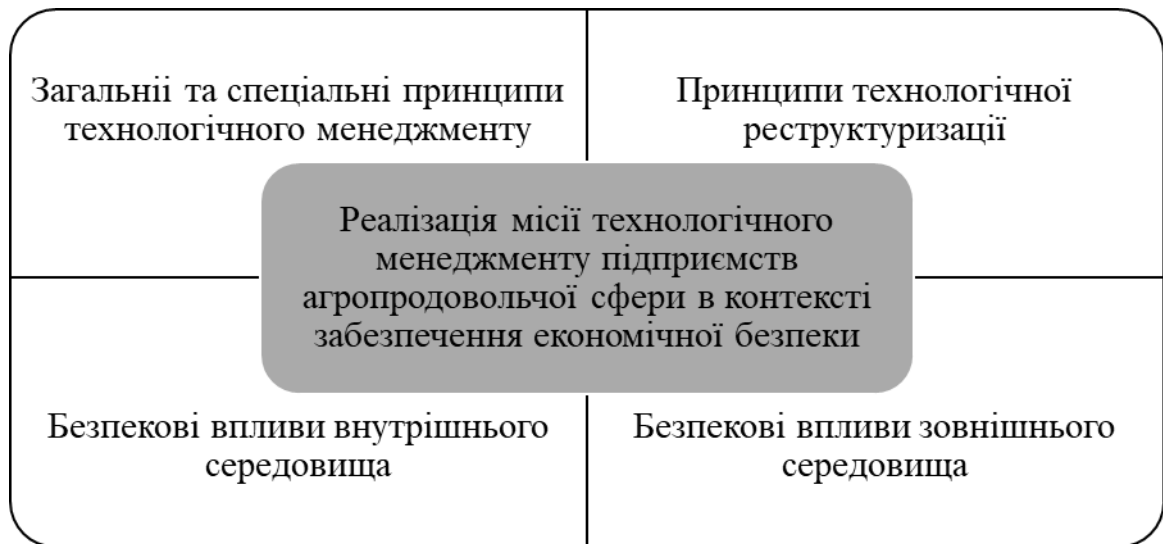

Рис. 1. Моделювання принципів маркетингового та технологічного менеджменту конкурентоспроможного підприємства в контексті забезпечення фінансово–економічної безпеки [розроблено авторами]

Одним із методів маркетингового та технологічного менеджменту є реорганізація, яка в свою чергу виконує три основні завдання, а саме [17]:

1. Визначення найбільш раціональних розмірів підприємства – його матеріальних, фінансових і нематеріальних активів, а також кадрового складу.

2. Визначення внутрішньої організаційно–управлінської структури підприємства та організаційно–економічного механізму управління та взаємодії його складових частин.

3. Формування лояльного інтеграційного середовища підприємства як за рахунок його власних активів і кадрів, так і за рахунок зовнішніх джерел – інших підприємств і організацій.

Невід’ємною складовою маркетингового та технологічного менеджменту може бути технологічна реструктуризація або техніко–технологічна реструктуризація. Так, на думку Ю. Малиновського та Д. Цьвок техніко–технологічне реструктурування охоплює модернізацію або заміну

застарілих основних фондів, впровадження нових технологічних процесів, інвестування заходів, спрямованих на ефективніше використання виробничих потужностей та інших ресурсів підприємства. Закриття підрозділів і навіть підприємств може розглядатися як складова частина такого виду реструктуризації. Ширше визначення техніко–технологічної реструктуризації може передбачати регіональне переміщення виробничих потужностей для використання певних стратегічних переваг, які проявляються у нижчому рівні оплати праці, вищій кваліфікації персоналу, перспективному ринку, кращій інфраструктурі та інших чинниках, які можливо використати при зміні місця розташування бізнесу. Цей вид реструктуризації істотно не підвищує ефективність господарювання, якщо він не супроводжується додатковими змінами в організації, менеджменті, розробкою маркетингової й товарної політики, а також без впровадження політики стимулювання конкурентоспроможності виробництва [12]. Одним із важливих методів маркетингового та технологічного менеджменту є реструктуризація та технологічна реструктуризація, складовою якої є побудова та реалізація механізму, що формує нові можливості для конкурентної боротьби в контексті забезпечення виробництва якісної та безпечної продукції [4; 6; 9].

Аутсорсинг як один із ефективних інструментів маркетингового та технологічного менеджменту, вирішує проблему реалізації маркетингового та технологічного менеджменту конкурентоспроможного підприємства. Використання аутсорсингу для керівника підприємства скорочує час та ресурси на пошук висококваліфікованих фахівців у вузькоспеціалізованій сфері маркетингового та технологічного менеджменту. Саме час та ресурси у вирішенні даної проблеми відіграють значну роль у швидшому отриманні конкурентних переваг для конкурентоспроможного підприємства серед його конкурентів [2].

Разом з тим необхідно зазначити, що аутсорсинг – поняття більш

широке, яке поєднує різноманітні форми взаємовигідного співробітництва. Зокрема, до аутсорсингу можна віднести:

використання послуг спеціалізованих організацій для вирішення внутрішніх проблем підприємства;

придбання у сторонніх організацій послуг з реалізації окремих бізнес-процесів;

винесення виробництва в регіони з більш дешевою робочою силою;

реалізацію проектів силами зовнішніх організацій, які мають необхідні ресурси, в тому числі висококваліфікований персонал;

винесення частини активів за межі підприємства, створення дочірніх фірм та сумісних підприємств для виконання окремих видів діяльності [8, с. 24].

Одним із важливих інструментів для реалізації механізму маркетингового та технологістичного менеджменту конкурентоспроможного підприємства є бенчмаркінг для того щоб перейняти вдалі методи роботи у конкурентів [3] з метою забезпечення фінансово-економічної безпеки. Разом з тим, необхідно відмітити, що ефективна реалізація механізму маркетингового та технологістичного менеджменту в контексті забезпечення фінансово-економічної безпеки конкурентоспроможного підприємства можливий при конструктивній кадровій політиці [5].

Враховуючи особливості механізму реалізації маркетингового та технологістичного менеджменту конкурентоспроможних підприємств в контексті забезпечення фінансово-економічної безпеки потребує подальшого дослідження щодо методичних підходів до оцінки ефективності маркетингового та технологістичного менеджменту конкурентоспроможних підприємств.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Побудована концепція механізму маркетингового та технологістичного менеджменту конкурентоспроможного підприємства в

контексті забезпечення фінансово–економічної безпеки. Для повноцінної реалізації маркетингового та технологістичного менеджменту на підприємстві необхідно сформулювати технологічну місію, яку повинно здійснити керівництво підприємства. Враховуючи особливості технологічної місії підприємства необхідно розробити стратегію маркетингового та технологістичного менеджменту з урахуванням забезпечення фінансово–економічної безпеки.

Література

1. Вовк М. О. Принципи управління процесами технологічної реструктуризації агропродовольчих підприємств. *Агросвіт*. 2019. №24. С. 105–111.
2. Вовк М.О. Аутсорсинг як інструмент управління технологічною реструктуризацією підприємства агропродовольчої сфери. *Матеріали Міжнародної науково–практичної конференції Сучасні підходи до ефективного використання потенціалу економіки*. 23 березня 2019 р. м. Запоріжжя. Запоріжжя: ГО «СІЕУ». 2019. С. 106–108.
3. Вовк М.О. Бенчмаркінг як інструмент проведення технологічної реструктуризації агропродовольчих підприємств. *Матеріали III Міжнародної науково–практичної конференції. Менеджмент XXI століття глобалізаційні виклики*. 23–24 квітня 2019 р. м. Полтава. Полтава: ТОВ «Сімон», 2019. С. 61–63.
4. Вовк М.О. Особливості кадрової політики в контексті управління персоналом технологічної реструктуризації підприємства. *Матеріали Всеукраїнської науково–практичної конференції з міжнародною участю Актуальні проблеми менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки*. 17 квітня 2019 р., м. Тернопіль. Тернопіль: СМП «ТАЙП», 2019. С. 37–40.
5. Вовк М.О. Особливості механізму реструктуризації підприємств агропродовольчої сфери. *Матеріали III Всеукраїнської науково–практичної*

Інтернет–конференції «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки» 31 жовтня 2018 р. м. Полтава. Полтава: РВВ ПДАА, 2018. С. 160–162.

6. Вовк М.О. Техніко–технологічна реструктуризація агропродовольчих підприємств як фактор забезпечення якості та безпечності товарів. *Матеріали VI Міжнародної науково–практичної інтернет–конференції Сучасне матеріалознавство та товарознавство: теорія, практика, освіта.* 14–15 березня 2019 р. м. Полтава. Полтава: ПУЕТ, 2019. С. 101–104.

7. Гавриш О. А., Іванова Т. В. Механізм реструктуризації промислових підприємств. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут».* 2011. № 8. С. 192–196.

8. Дідух О. В. Основні види аутсорсингу в господарській діяльності підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету.* 2012. № 2. С. 29–32.

9. Дячков Д.В., Вовк М.О. Реструктуризація підприємства як метод конкурентної боротьби в умовах трансформаційних змін. *Матеріали Міжнародної науково–практичної конференції «Управління розвитком соціально–економічних систем».* 8–9 листопада 2018 р. м. Харків. Харків: ХНТУСГ, 2018. С. 44–46.

10. Ларіонова К. Л. Удосконалення комплексної моделі реструктуризації промислових підприємств. *Вісник ХНУ.* 2007. № 4. Т. 3. С. 41–45.

11. Литвиненко М. О. Актуальність реінжинірингу виробничих підприємств. III Міжнародна науково–практична конференція *«Удосконалення обліку, контролю, аудиту, аналізу та оподаткування в сучасних умовах інтеграційних процесів у світовій економіці».* 18-19 квітня. ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород. 2018. С. 414–415.

12. Малиновський Ю. В. Реструктуризація як метод підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку.* № 778. С. 166–172.

13. Новікова М. В. Управління підготовчим етапом реструктуризації промислових підприємств: автореферат дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». Харків, 2014. 23 с.

14. Новікова М. В. Управління реструктуризацією підприємств. *Комунальне господарство міст. Серія: «Економічні науки»*. 2007. Вип.78. С.110–117.

15. Олійник Г. Ю. Критерії і принципи управління реструктуризацією галузі залізничного транспорту. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 11. С. 54–58.

16. Редько М. С. Стратегічна реструктуризація аграрних підприємств в умовах глобалізації: дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». Вінниця, 2017. 179 с.

17. Семенченко Н. В. Проблеми реструктуризації великих підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2009. № 20. С. 23–26.

18. Стеченко Д. Сценарний підхід до реструктуризації підприємств на основі комплексу економіко–математичних моделей. *Соціально–економічні проблеми і держава*. 2013. Вип. 2 (9). С. 195–215.

19. Угрімова І. В. Формування механізму комплексної реструктуризації підприємства. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. № 4 (55). 2012 С. 137–138.

20. Ченаш В. С. Управління реструктуризацією промислових підприємств за умов інтеграційних процесів в економіці: дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». Хмельницький, 2014. 258 с.

21. Rossokha V., Mykhaylov S., Bolshaia O., Diukariev D., Galtsova O., Trokhymets O., Ilin V., Zos–Kior M., Hnatenko I., Rubezhanska V. Management of simultaneous strategizing of innovative projects of agricultural enterprises responsive to risks, outsourcing and competition. *Journal of Hygienic Engineering and Design*. 2021. № 36. P. 199–205.

References

1. Vovk, M. O. (2019), "Principles of managing processes of technological restructuring of agro-food enterprises", *Ahrosvit*, vol. 24, pp. 105–111.
2. Vovk, M.O. (2019), "Outsourcing as a tool for managing the technological restructuring of an enterprise in the agro-food sector", *Suchasni pidkhody do efektyvnoho vykorystannya potentsialu ekonomiky: Materialy Mizhnarodnoyi naukovo–praktychnoyi konferentsiyi* [Modern approaches to the effective use of the potential of the economy: materials of the International scientific and practical conference], GO "SIEU", Zaporizhzhia, Ukraine, pp. 106–108.
3. Vovk, M.O. (2019), "Benchmarking as a tool for technological restructuring of agro-food enterprises", *Menedzhment 21 stolittya hlobalizatsiyni vyklyky: Materialy III Mizhnarodnoyi naukovo–praktychnoyi konferentsiyi* [Management of the 21st century, globalization challenges: materials of the 3rd International Scientific and Practical Conference], LLC "Simon", Poltava, Ukraine, pp. 61–63.
4. Vovk, M.O. (2019), "Features of personnel policy in the context of personnel management of technological restructuring of the enterprise", *Aktual'ni problemy menedzhmentu v umovakh innovatsiynoho rozvytku ekonomiky: Materialy Vseukrayins'koyi naukovo–praktychnoyi konferentsiyi z mizhnarodnoyu uchastyu* [Current problems of management in the conditions of innovative development of the economy: materials of the all-ukrainian scientific and practical conference with international participation], SMP "TYP", Ternopil, Ukraine, pp. 37–40.
5. Vovk, M.O. (2018), "Features of the restructuring mechanism of agro-food enterprises", *Upravlinnya resursnym zabezpechenniam hospodars'koyi diyal'nosti pidpryyemstv real'noho sektoru ekonomiky: Materialy III Vseukrayins'koyi naukovo–praktychnoyi Internet–konferentsiyi* [Management of resource provision of economic activity of enterprises of the real sector of the economy: materials of the 3rd all-ukrainian scientific and practical Internet conference], PDAA, Poltava, Ukraine, pp. 160–162.
6. Vovk, M.O. (2019), "Technical and technological restructuring of agro-food enterprises as a factor in ensuring the quality and safety of goods", *Suchasne*

materialoznavstvo ta tovaroznavstvo: teoriya, praktyka, osvita: Materialy VI Mizhnarodnoyi naukovo–praktychnoyi internet–konferentsiyi [Modern science and commodity science: theory, practice, education: materials of the vi international scientific and practical internet conference], PUET, Poltava, Ukraine, pp. 101–104.

7. Gavrish, O. A. and Ivanova, T. V. (2011), "Mechanism of restructuring of industrial enterprises", *Ekonomichnyy visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu Ukrayiny «Kyyivs'kyi politekhnichnyy instytut»*, vol. 8, pp. 192–196.

8. Didukh, O. V. (2012), "Main types of outsourcing in the economic activity of enterprises", *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu*, vol. 2, pp. 29–32.

9. Dyachkov, D.V. and Vovk, M.O. (2018), "Enterprise restructuring as a method of competitive struggle in conditions of transformational changes", *Upravlinnya rozvytkom sotsial'no–ekonomichnykh system: Materialy Mizhnarodnoyi naukovo–praktychnoyi konferentsiyi* [Management of the Development of Socio-Economic Systems: materials of the international scientific and practical conference], KhNTUSG, Kharkiv, Ukraine, pp. 44–46.

10. Larionova, K. L. (2007), "Improving the complex model of restructuring of industrial enterprises", *Visnyk KHNU*, vol. 4. Vol. 3, pp. 41–45.

11. Lytvynenko, M. O. (2018), "Relevance of reengineering of production enterprises", *Udoskonalennya obliku, kontrolyu, audytu, analizu ta opodatkovannya v suchasnykh umovakh intehratsiynykh protsesiv u svitoviy ekonomitsi: III Mizhnarodna naukovo–praktychna konferentsiya* [Improvement of accounting, control, audit, analysis and taxation in modern conditions of integration processes in the world economy: III international scientific and practical conference], Uzhhorod National University, Uzhgorod, Ukraine, pp. 414–415.

12. Malinovskiy, Yu. V. (2013), "Restructuring as a method of increasing the competitiveness of the enterprise", *Visnyk Natsional'noho universytetu "L'vivs'ka politekhnika". Seriya: Menedzhment ta pidpryyemnytstvo v Ukrayini: etapy stanovlennya i problemy rozvytku*, vol. 778, pp. 166–172.

13. Novikova, M. V. (2014), "Management of the preparatory stage of restructuring of industrial enterprises", Abstract of Ph.D. dissertation, Economy, Kharkiv, Ukraine.
14. Novikova, M. V. (2007), "Management of enterprise restructuring", *Komunal'ne hospodarstvo mist. Seriya: «Ekonomichni nauky»*, vol. 78, pp. 110–117.
15. Oliynyk, G. Yu. (2014), "Criteria and principles of managing the restructuring of the railway transport industry", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 11, pp. 54–58.
16. Redko, M. S. (2017), "Strategic restructuring of agricultural enterprises in the conditions of globalization", Abstract of Ph.D. dissertation, Economy, Vinnitsa, Ukraine.
17. Semenchenko, N. V. (2009), "Problems of restructuring large enterprises", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 20, pp. 23–26.
18. Stechenko, D. (2013), "Scenario approach to the restructuring of enterprises based on a complex of economic and mathematical models", *Sotsial'no-ekonomichni problemy i derzhava*, vol. 2 (9), pp. 195–215.
19. Ugrimova, I. V. (2012), "Formation of the mechanism of complex restructuring of the enterprise", *Naukovyy visnyk Poltav'skoho universytetu ekonomiky i torhivli*, vol. 4 (55), pp. 137–138.
20. Chenash, V. S. (2014), "Management of restructuring of industrial enterprises under the conditions of integration processes in the economy", Abstract of Ph.D. dissertation, Economy, Khmelnytskyi, Ukraine.
21. Rossokha, V., Mykhaylov, S., Bolshaia, O., Diukarev, D., Galtsova, O., Trokhymets, O., Ilin, V., Zos-Kior, M., Hnatenko, I. and Rubezhanska, V. (2021), "Management of simultaneous strategizing of innovative projects of agricultural enterprises responsive to risks, outsourcing and competition", *Journal of Hygienic Engineering and Design*, vol. 36, pp. 199–205.

Стаття надійшла до редакції 15.01.2024 р.